Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneber*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*

Prețul inserțiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe sése luni 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe sése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.

Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe sése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 168. Brașov, Mercurĭ, 31 Iulie (12 August) 1896.

Ingrijirile asupra stării actuale.

Nu mai pot de ciudă foile kossuthiste când se gândesc, cum va fi primit monarchul nostru la tómnă în România.

Nicĭ-odată extremii din stânga maghiară n'au simțit mai mult ca acuma, că Ungaria, orĭ cât de mare și puternică ar fi ea în organisația dualistă a monarchiei, totușĭ nu este stat independent, și că regele ei mai este încă, pe lângă acésta și împĕrat al Austriei. Mai mult însĕ resimt împrejurarea, că înafară Ungaria cu regele ei nu se pot presenta de sine stătător, ci numai în legătură cu Austria și cu împĕratul ei. Representanții dinafară ai monarchiei nóstre nu sunt nicĭ maghiarĭ, nicĭ austriacĭ specificĭ, ci austro-ungarĭ, de unde urméză natural, că în statele esterne nu se vorbesce de Ungaria, decât numai în legătură cu jumĕtatea austriacă a monarchiei.

Astfel este evident, că în România, cum dice Bartha Miklos, nu este și nu póte fi așteptat Francisc Iosif, „regele maghiar", ci Francisc Iosif, împĕratul și regele Austro-Ungariei. Décă Românii vor da mai mare preferință împĕratului, decât regelui, este o cestiune, ce-i privesce numai pe ei.

Dér n'ar trebui sĕ trécă cu vederea cei dela „Magyarország", că pe lângă acésta mai este și o cestiune de etichetă și curtoasiă bine înțelésă, de-a saluta în monarchul Austro-Ungariei întâiŭ pe împĕratul și apoi pe regele. De când li-au intrat însĕ șoviniștilor ungurĭ în cap gărgăunii despre misiunea lor civilisatorică în Orient, de atuncĭ, décă ar puté, ar vré sĕ isoleze cu totul de Austria statele vecine din Orient și sĕ-șĭ aróge șie-șĭ dreptul esclusiv, de-a comunica și de-a sta în raport cu ele.

Și de astă-dată estremii șoviniștĭ ar vré sĕ-l vadă numai pe „regele maghiar" așteptat și sĕrbătorit în România, căcĭ se tem, că împĕratul Austriei îl va pune tare în umbră. Ba mai mult, ómenĭ ca Bartha se tem chiar, ca nu cum-va împĕratul austriac sĕ între de dragul alianței cu România chiar în conflict cu „regele maghiar".

Nu glumim, cetitorii noștri s'au putut convinge din reproducerile nóstre de erĭ, că acestei temerĭ 'i-se dă espresiune în „Magyarország". Se 'nțelege, că judecând cu capul înfierbêntat, kossuthiștii vor găsi mulțime de cause pentru a susține asemenĭ temerĭ. Resultatul, la care vor ei sĕ ajungă și așa nu este de-ocamdată altul, decât a dovedi, că guvernul maghiar n'are destulă tăriă, că prin urmare Banffy trebue sĕ se ducă și sĕ facă loc corifeilor din stânga, carĭ „vor sci sĕ pună interesele maghiarismului mai pe sus de interesele monarchiei și ale triplei alianțe".

Ceea ce am dori noi este. ca nu cum-va Românii noștri sĕ lase a fi zăpăcițĭ în judecata lor obiectivă asupra situațiunei actuale, speciale și generale, prin apucăturile acestea ale foilor kossuthiste.

Décă este adevĕrat ce susține „Magyarország", că fără România tripla alianță nu póte conta la un succes strategic, și că avênd'o ca dușmană, desastrul triplicei ar fi sigur — ceea ce noi n'avem motiv a contradice, — atuncĭ natural, că cestiunea română ar trebui sĕ aibă un rol în acțiunea triplei alianțe, indiferent, cine va trebui sĕ plătéscă prețul prieteniei cu România.

Unde este însĕ acest rol? Cum se manifestă el în acțiunea triplei alianțe? Nu cum-va îșĭ află el cea mai înaltă espresiune în sfaturile, ce ni-se dau direct și indirect, de aicĭ și din România nouĕ „Valahilor" din Transilvania și Ungaria, ca sĕ ne împăcăm cu suprematiștii noștri, capitulând pe tótă linia?

„Magyarország" face nisce conclusiunĭ destul de firescĭ când, pornind dela presupunerea, că esistența triplei alianțe este condiționată de prietinia cu România, dice, că „Valahii" nu sunt nebunĭ sĕ-șĭ dea prietinia de cinste când o pot da și scump. Noi însĕ nu vedem din nicĭ o parte un semn cât de mic, că realitatea ar corĕspunde esigengenței acestei logice sănĕtóse.

De aceea, vrênd sĕ fim mai sincerĭ decât este „Magyarország" am trebui sĕ reclamăm pentru noi cuvintele, prin carĭ ei îșĭ esprimă neliniștirea dicênd: „Starea actuală ne umple pe noi de îngrijire, ér lor le întinde speranțe".

Adunarea generală a Asociațiunei. Viitórea adunare a Asociațiunei transilvane, ce este convocată la Lugoș pe diua de Sta Mariă (15/27 August a. c.) este deja de pe acuma luată la ochĭ de compatrioții șoviniștĭ. Se vor aduna érășĭ mulțĭ Românĭ la un loc, și acésta este de ajuns spre a esplica deosebita curiositate, cu care foile maghiare ventiléză cestiunea acestei viitóre întrunirĭ. Mai întâiŭ lățiseră vestea, că în 27 August se va ține la Lugoș o mare întrunire politică. Acum însĕ recunosc, că acésta va fi numai o adunare culturală, ce se ține în toțĭ anii, de astă-dată escepțional într'un centru al Banatului. Deja de pe acuma vor sĕ scie foile unguresci, că din „tótă țéra" se vor întruni la Lugoș vre-o 800 de Românĭ „în congres". Neliniștea, ce o póte produce între șoviniștĭ un astfel de congres, se silesce a-o potoli și a-o delătura „Temesvarer Zeitung", spunênd, că adunarea, care promite a fi imposantă, promite tot-odată, „că va decurge și în privințe politică în mod cu totul leal". Ca semn, că așa va fi, numita fóie citéză împrejurarea, că șefii administrației din Lugoș le-au dat arangiatorilor serbărilor pentru ședințe și petrecerĭ sala cea mare a „varmeghiei", (prefectură.) Adevĕrul este, că nu e vorbă de congres, ci de adunarea generală a reuniunei de cultură române, și că fiind stabilit cercul de activitate lit[erar] și cultural al Asociațiunei transilvan[e] prin statutele ei, nu póte fi vorbă nicĭ d[e] politică neleală la acésta întrunire, car[e] n'are a face nimic cu politica. Dér șovi[niștii] mirósă a pulvere pretutindenea, și aș[a] ar voi de pe acuma sĕ escompteze „pa[triotismul]" Românilor, ce se vor întruni l[a] Lugoș.

Fiă pe pace însĕ șoviniștii ungur[i], căcĭ la adunarea Asociațiunei transilvan[e] numai demonstrațiunĭ politice nu se vo[r] face. Ca în tot-déuna așa și acum membri[i] Asociațiunei nóstre vor sci sĕ stea la înăl[țimea] problemelor pacînice de cultură, c[e] le are acéstă societate.

CRONICA POLITICĂ.

— 30 Iulie.

Privitor la pregătirile ce se fac pentru sĕrbările deschiderei Porților de fier, diarul *„Magyarorszag"* primesce o corespondență mai lungă, în care între altele se dic și următórele: „Icóna esternă a comitatului Caraș-Severin puțin s'a schimbat. Solgăbirĕii maghiarĭ *țin și mai încolo strîns în frîu pe Valachĭ*, ér Valahii cei făr' de astêmpĕr se pórtă — cel puțin la aparință — în liniște. Ce e drept se șoptesce, că în Caransebeș s'a ivit un succesor mai tînĕr al bĕtrânului general (Doda), și că pentru începerea conducerei el ține mai acomodat timpul, când regele va petrece pe teritoriul comitatului. Că amintita primă pășire în public se va manifesta în chipul unui *memorand*, nu se scie încă sigur, dér „descendenții românĭ veritabilĭ", după cum se numesc pe sine Valahii din provincia, fără îndoială îșĭ vor vérsa amarul inimei lor".

*

Diarul Cehilor tinerĭ, *„Narodni Listy"* din Praga, vorbind despre imposibilitatea unei apropierĭ între Cehi și Maghiarĭ, dice între altele următórele: „In privința acésta am trecut peste tóte suspinele sentimentale. *Noi Cehii nu ne putem și nu ne vom înțelege nicĭ-odată cu Maghiarii.* Nu numai simțemintele nóstre ne demandă sĕ lucrăm astfel, ci și interesul nostru propriu. Suntem

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Paul Bourget.

Etatea Amorului.

Traducere de *I. S. Spartali.*

II.

Prin urmare, chiar a doua di după ce vorbisem cu onorabilul meu director, am tras clopoțelul dela pórta micului otel în care locuesce Petre Fauchery în strada Desbordes-Valmore, într'un colț retras dela Passy. Eu, care am luat condeiul ca sĕ povestesc o istoriă fórte simplu, cât se va puté mai adevĕrat, — nu sciu pentru ce nu așĭ mărturisi că, pe când suna clopoțelul, am simțit o bucuriă nespusă gândindu-mĕ că aveam sĕ joc o farsă omului care locuia în acel adăpost liniștit. Nu primesce cineva sĕ simță emoțiunĭ ca aceea la care mĕ hotărîsem eu fără sĕ nu pismuiască puțin pe cei carĭ au triumfat în gréua lor luptă literară. A fost adeverată decepțiune pentru mine, când un servitor fórte posomorît, veni sĕ-mĭ spue că d-l Fauchery nu era în Paris. Am stăruit sĕ aflu din gura lui când se va întórce stăpânul sĕu? Feciorul nu scia. Ca sĕ am adresa? Nicĭ asta nu o scia. Sĕrman om celebru și care credea că nimeni nu-i va puté descoperi cuibul unde se retrăsese! Peste jumĕtate de ceas am aflat că d-l Fauchery se pitise în castelul Proby, lângă Nemours. N'avusesem nevoe sĕ fac altceva, decât sĕ întreb pe editorul lui. — Și peste douĕ ceasurĭ apoi luai un bilet dela gara din Lyon pentru orășelul unde și-a pus Balzac pe deliciósa lui *Ursula Mirouet.* Luasem cu mine un sac cu tot ce-mĭ trebuia ca sĕ dorm o nópte acolo. Eram hotărît ca, décă s'ar întêmpla sĕ nu'l pot vedé pe maestru chiar în după amiada aceea, se'l caut a douadi de diminéță, și tocmai șése césurĭ după ce'mĭ spusese feciorul lui, conform ordinului ce 'i se dăduse, că nu scie în ce loc se află romancierul, eu i-am trimis carta mea de visită în vestibulul castelului. Avusesem grije sĕ scriu subt numele meu câte-va cuvinte prin care-i amintiam tot ce'i trimisisem în anul trecut și de astă-dată fusei întrodus, după dece minute de așteptare, în vestibul, în care timp am vĕdut, cu curiositate și cu un fel de ciudă, trecênd douĕ femei fórte tinere, prea elegante și prea frumóse, carĭ eșau pentru o preumblare pe jos. „Minunat!" îmĭ disei, „am aflat secretul pentru care s'a esilat scriitorul acesta distins, prin urmare sunt semne că interviewul meu va izbuti..."

Am găsit pe romancier într'un salonaș a cărui feréstră vedea în parc în momentul acesta îngălbinit de tómna care începuse. In cămin ardea un foc liniștit, a cărui lumină isbea zidurile tapetate cu creton de colóre deschisă, pe care atêrnau tablourĭ englezescĭ, colorate, înfățișând vînătorĭ și salturĭ peste obstacole. După decorul salonașului se vedea că Fauchery avea obiceiurĭ tocmai așa cum afirmase cronica în multe rêndurĭ. Insĕ masa era încărcată cu hârtii și cu cărțĭ, dovadă că óspetele trecĕtor al acestui asil drăgălaș rĕmăsese un harnic mânuitor de Litere, și munca asta statornică era atestată și mai mult de fisionomia lui care, mărturisesc, mĕ făcu îndată sĕ 'mĭ pară rĕu că întrebuințasem violenia ca sĕ 'l găsesc. Ah! décă așĭ fi găsit pe acel Fauchery pretențios, pe care-l biciuiau de obiceiŭ cronicele, așĭ fi simțit, din potrivă, plăcere nespusă ca sĕ-i înșel diplomația. Dér nu. — Vĕdui, punênd jos péna ca sĕ mĕ priméscă, un bărbat ca de cincĭ-decĭ și șépte de anĭ, cu obrazul încrețit de multă cugetare, cu ochii obosițĭ de veghe, cu fruntea încărcată de gândurĭ, care 'mĭ dise arătându-mĭ un fotoliu:

„Sĕ mĕ scusĭ, scumpe confrate, că am întârdiat ca sĕ te primesc!"

Eu! scumpul lui confrate! Déc'ar fi sciut el!...

„Vedĭ — îmĭ dise arătându'mĭ hârtia încă udă de cernéla cu care scrisese — că omul nu póte sĕ scape de robia copiărei... Atâta numai, că un om la vêrsta mea are mai puțină ușurință decât la etatea dumitale, și acuma, sĕ vorbim despre dumneta... Cum ai venit în Nemours? Ce ai făcut de când mi-ai trimis nuvela și versurile?..."

De giaba și-a sugrumat cine-va odată

naţiune mică, însě suntem siguri, că prin ptele nóstre juste şi necurmate vom əveni o parte a unei naţiunĭ marĭ, şi purea nóstră morală ni-e mai scumpă, decât renunţăm la ea în favorul unei dorinţe :emere a Maghiarilor. Décă am părăsi pe onaţionalii noştri asupriţĭ, acésta ar fi entru noi o pată ruşinósă, şi nu am mai vé dreptul de a-ne numì Slavĭ. Dr. Iuliu :imler ne invită la esposiţia milenară, şi u are ideiă, că ce stărĭ încordate domesc între Cehĭ şi între mileniul maghiar.) astfel de tactică e copilăréscă. In situaıunea actuală nu póte sě se afle nimenĭ lin poporul nostru, care sě arangeze pere:rinărĭ la Budapesta".

*

Din *Petersburg* încep a-se lăţi de :ât-va timp scirĭ sensaţionale cu privire la o întorsětură radicală în **cestiunea orientală**. Cercurile diplomatice din capitala Rusiei sunt de părere, că pentru resolvarea cestiunei orientale este absolut de lipsă convocarea unui **congres europén**. Deal'tmintrelea cu ideia convocărei congresului se ocupă mai de mult timp diarele rusescĭ, şi mai ales *„Novoje Wremja"*. Ele susţin, că tractatul dela Berlin a întrat acum în prescripţiune, şi relaţiunile actuale politice pretind, ca puterile sě schimbe mai multe puncte din acel tractat. Schimbările ar atinge în prima linie cestiunea orientală, însě diarele rusescĭ sunt de părere, că ar trebui regulate şi cestiunile Bosniei-Herţegovinei şi a Egipetului. Cestiunea convocărei congresului se aduce în strînsă legătură cu visita ambasadorului german din Viena, conte *Eulenburg*, la Ischl; cu călětoria ambasadorului rusěsc din Constantinopol, *Nelidoff*, la Petersburg; şi cu visita ministrului de esterne rusěsc, *Lobanoff*, la regele Umberto.

Saşii contra şcólei naţionale unitare maghiare.

Diarul *„Budapesti Hirlap"* anunţă că consistorul Saşilor ardelenĭ a aşternut ministrului de culte ungar Dr. Iuliu Wlassics o scrisóre lungă, în care *protestéză* contra hotărîrilor aduse la congresul pedagogic cu privire la şcóla naţională unitară maghiară. Étă părţile principale din acel pretest:

Congresul n'a lucrat, n'a pertractat, ci mai mult a aprobat într'o formă caotică proiectele aşternute, prin carĭ se intenţionéză mai ales *maghiarisarea* acelor şcóle creştine, a căror limbă de propunere nu e limba maghiară, şi prefacerea lor în şcóle de stat.

Oratorii cei mai de frunte ai congresului au declarat în mod clar şi precis, că problema cea mai urgentă a guvernului maghiar şi al statului maghiar este de a *octroa cât de îngrabă limba maghiară tuturor şcólelor din Ungaria*, ca singură limbă de propunere; spesele însě sě le plătéscă bisericele şi fondurile susţiitóre de şcóle.

In loc ca statul, usându-se în mod înţelepţesc de dreptul sěu de supraveghiare, sě lucre într'acolo ca cel puţin dela 20% de copii obligaţĭ la şcólă sě nu se detragă învěţěmêntul, oratorii congresului ar voi sě supună la nisce schimbărĭ cu totul nesigure pe acele şcóle, carĭ îşĭ împlinesc munca lor în mod cinstit, şi cel puţin stau în acelaş rang cu şcólele de stat.

Congresul pedagogic are decĭ intenţiune de nimicire, deórece nu cruţă nimic ce esistă; are intenţiunĭ revoltătóre, deórece impută guvernului o acţiune, care vatămă cele mai sfinte simţěminte a mii de locuitorĭ din patria acésta.

Contra acelui spirit, care a dat nascere la amintitele proiecte; contra spiritului de duşmănie faţă de învěţěmêntul german; contra spiritului de intoleranţă şi de nerespectare a dreptului şi a legilor; contra spiritului de apěsare a vieţii ce se manifestă în diferite forme; şi în fine contra spiritului de patriotism fals, lipsit de cunoscinţa adevěrului a trebuit sě ne ridicăm vocea, şi protestăm contra acelui spirit, care ar astrînge biserica nóstră de a păşi contra lui cu tóte mijlócele legale.

„Budapesti Hirlap" de ierĭ, ocupându-se la loc de frunte cu acest protest al consistorului săsesc scrie următórele:

O corporaţiune oficiósă, care n'are a face nimic cu congresul pedagogic neoficios, făr' de nicĭ o causă insultă congresul. Cine a încredinţat pe consistor, sě pronunţe o critică oficiósă asupra unei adunărĭ, cu care n'are nimic comun? Numai ura e în stare sě nască o astfel de imprudenţă.

Memorandul săsesc numai la aparinţă este îndreptat către ministrul ungar de culte şi instrucţiune publică; în realitate însě el sună Germaniei, pentru-ca sě fiă înegriţĭ înaintea ei Maghiarii. Saşii voesc sě ne dea nouě lecţii de patriotism! Şi o astfel de scrisóre josnică apare ca scrisóre oficială, şi episcopul Dr. Frideric Müller o subscrie!

Poftim sě ne rěspundă Saşii la aceste întrebărĭ: Se propune în scólele săsescĭ, aşa după cum prescrie legea, în mod cinstit şi serios limba maghiară, care e limba oficiósă a statului? Işĭ împlinesc învěţătorii datorinţa, şi-o împlinesce presbiteriul, comunitatea bisericéscă, şi consistorul cel cu gură mare? Da, aţîţă la ură contra nóstră, aceea o fac ei. Inaintea lor patriotismul nostru este şovinism, tótă munca nóstră culturală este vorbă gólă şi revoluţiă. Acolo se pune la cale în tótă forma o campaniă defăimătóre contra nóstră, care apoi îşĭ află ajutor în Germania, unde le cred mai mult lor, decât nóuě.

Şi vědênd lucrurĭ de acestea, sě nu pretindem ca în ţéra nóstră noi sě fim domnii? Ce sě asceptăm dela şcólele, pe carĭ le ocârmuesce consistorul? Nimenĭ n'a ofensat la congres confesiunile. Dér orĭ-cine scie, că cei mai de frunte purtătorĭ de vorbă ai autonomiei confesionale în realitate *voiesc sě folosésca şcólele pentru agitaţiunĭ naţionaliste.*

Şi unei astfel de procederĭ Saşii ardelenĭ îi dau numirea de patriotism, şi se laudă, că nu rěmân îndărătul niměruia în fidelitate şi în nisuinţele cinstite pentru binele patriei maghiare. *Graeca fides! Credinţă săséscă, Dumnedeu sě ne feréscă de ea.*

SCIRILE DILEI.

— 30 Iulie.

„Femei valahe în politică". Sub acest titlu „Erdélyi Hiradó" din Cluşiu primesce o împărtăşire, a cărei tendinţă rěutăciósă nu mai trebue sě o comentăm. Étă ce i-se scrie numitei foi, din Sibiiu: „Comandantul de corp Galgoczy şi-a fost esprimat înainte de mórte dorinţa ca sě nu se pună coróne pe cosciugul sěu. Acestei dorinţe s'a dat espresiunĭ şi în anunţiul de mórte. Reuniunea femeilor române din loc numai pentru aceea — firesce cu intenţiunea de a demonstra — a acăţat pe unul din stîlpii carului funebral *o cunună cu pantlicĭ în colorile valahe.* Deu ar fi fost cu mult mai bine, décă dómna lui Partenie Cosma, preşedinta reuniunei femeilor valahe, pentru banii ce i-a cheltuit pe pantlicele în colorile Valahiei ar fi cumpěrat catrinţe pentru câte-va fete sěrace valahe". — Comentarul, cum am dis e superflu faţă cu o astfel de împărtăşire stupidă.

—o—

Profesorul Weigand în Ardeal. In vara acésta — ne spune „Tribuna" — profesorul Dr. Gustav Weigand din Lipsca va continua studiile sale asupra dialectologiei limbei române în Ardeal. Dr. Weigand va sosi prin 13—14 Aug. la Arad, de acolo va cerceta câte-va comune în spre Oradea-mare, şi dup'aceea spre Timişóra. Va continua apoi pe Valea-Murěşului în sus, stabilindu-se pe rênd, pe câte o di orĭ două în: Făget, Haţeg, Sibiiu, Făgăraş, eventual şi Braşov. In Sibiiu va sosi cam pe la începutul lui Septemvre. De aicĭ va merge apoi la Alba-Iulia, de unde va trece în Munţii-Apusenĭ la Moţĭ, apoi în văile Crişurilor. Călětoria e proiectată pe 6—8 sěptěmânĭ, timp relativ scurt, faţă cu anul trecut. In est an însě d-l profesor Weigand va studia cu o asistenţă de elevĭ ai sěi, carĭ 'şi-au împărţit deja rolurile. Astfel d-l Sextil Puşcariu are sě percurgă, luând notiţe, Valea Oltului; d-l Sterie Stinghe va studia dialectul Trocarilor din Braşov. Un alt elev al D-rului Weigand, d-l Dr. Bachmeister a plecat deja la 5 August din Lipsca pentru a face studii pe valea Crişului-alb şi a Crişului-negru, de unde va veni la Sibiiu, pentru a se întâlni cu profesorul Weigand, căruia unele părţĭ ii rěmân astfel numai pentru a controla, décă bine au observat discipulii.

—o—

Nouă judecătoriă de pressă. Ministrul de justiţiă a încunosciinţat tribunalul din Vesprim, că are de gând sě-l investéscă cu drepturile unei judecătorii de pressă.

—o—

Reforme la judecătoriile cercuale. In ministerul de justiţiă se lucră de present la unele reforme, carĭ, după cum se afirmă, se vor introduce la judecătoriile de cerc cu începere dela 1 Ianuarie 1897. Scopul reformelor este de-a simplifica şi uşura mersul afacerilor; se vor crea posturĭ nouě de secretarĭ pe lângă judĭ, carĭ secretarĭ vor înlocui oficiele secundare, ce de present se află la fiă-care judecătoriă de cerc.

—o—

Cursurĭ pentru funcţionarii de postă şi telegraf. La oficiile telegrafo-postale din *Braşov* şi *Mureş-Oşorheiŭ* se va deschide cu începutul dilei de 15 Septemvre n. c. câte un curs practic de 6 sěptěmânĭ pentru cualificarea funcţionarilor manipulanţĭ de postă şi telegraf cu salar anual crescênd dela 500 - 700 fl. şi banĭ de cuartir. La aceste cursurĭ pot fi primiţĭ: 1) în prima liniă subofícerii militarĭ, carĭ în sensul §-lui 5 al art. de lege II din 1873 au dreptul de-a fi preferiţĭ la ocuparea unor posturĭ mai micĭ; 2) individĭ, carĭ au absolvat patru clase gimnasiale, reale, civile, orĭ altfel de şcólă de rangul acesta şi sunt aplicaţĭ deja ca administratorĭ séu diriginţĭ postalĭ; 3) alţĭ bărbaţĭ cu aceeaşĭ cualificaţiune, carĭ au împlinit 18 anĭ de etate, ér décă de aceştia nu s'ar afla în număr suficient, atuncĭ pot fi primiţĭ şi tinerĭ cu 16 anĭ. Concurenţii trebue sě dovedéscă mai departe, că nu sunt trecuţĭ de 35 anĭ, că sunt cetăţenĭ ungarĭ, posed bine limba maghiară, au viéţa nepătată şi că sunt fisicesce capabilĭ de-a servi la postă şi telegraf. Taxa de înscriere şi instrucţiune este 10 fl., dela care pot fi scutiţĭ numai subofícerii militarĭ. Petiţiile pentru primire, scrise cu mâna propriă şi provědute cu testimoniile de lipsă, sunt a se adresa până în 31 August n. c. prin primăriile, séu prin fisolgăbirěiatele respective Direcţiunei de poste şi telegraf în Cluşiu.

—o—

Despre incendiul, ce-a isbucnit Vinerĭ séra, 7 August n., în *Chichiş*, ni-se scrie, că scirea comunicată în numěrul de Dumineca trecută al fóiei nóstre a fost esagerată. Fapt este, că Vinerĭ séra a isbucnit un foc în Chichiş, dér prin întórcerea vêntului, el a putut fi localisat, aşa că au ars numai 4 şurĭ cu nutreţurĭ, ér unui „nobil" maghiar i-au ars bucatele de tómnă. Intre cei păgubiţĭ nu se află nicĭ un Român.

—o—

Ţarul Nicolae II în Cetinje. In programul călětoriei părecheĭ imperiale rusescĭ, după cum se depeşéză din Petersburg, figuréză şi Cetinje, capitala Montenegrului. Se dice, că Ţarul va pleca dela Paris la Toulon, şi de aci prin Genua, Milan, Padua, Verona, Veneţia, Triest la Fiume, de unde apoi va merge direct la Cetinje. Nu se scie încă cu tótă siguritatea, că îl va însoţi, séu nu, şi Ţarina în acésta călětoriă.

—o—

Un veteran de pe timpul lui Napoleon I. In spitalul din Parma muri într'una din dilele trecute Pietro Ruginelli, care era invalid încă de pe timpul rěsbóielor cu Napoleon. El ajunsese la etatea de 99 anĭ.

—o—

Căsětoria Reginei din Olanda. Diarul „Times" anunţă, că la curtea din Amsterdam se ocupă cu diferite planurĭ de căsětoriă: voiesc adecă sě-i caute tinerei regine un mire. Până acuma se vorbesce despre patru principĭ, carĭ toţĭ sunt înrudiţĭ cu regina, şi adecă: Bernard, principele din Saxa-Weimar, Harald, principele Danemarcei, Frideric Henric, principele Prusiei şi ducele ereditar din Wied. Se dice, că regina ar fi mai aplecată sě se căsětoréscă cu principele danes, însě de sine n'o póte face acésta, căcĭ mai întâi trebue sě-şĭ dea învoirea parlamentul olandez.

—o—

Celor ce trimit scrisorĭ în Budapesta suntem rugaţĭ din partea oficiului postal din loc a-le atrage atenţiunea asupra împrejurărei, că pentru a puté fi îmânate scrisorile la timp, nu ajunge a se însěmna numai strada, numěrul casei, etagiul şi numěrul camerei, ci de desubt mai este a se însěmna *cu numěr roman şi cercul administrativ*, în care se află adresatul. Budapesta este împărţită adecă în 10 cercurĭ administrative, ér dintre acestea cercul I. şi X. constau din câte 2—3 părţĭ ale oraşului. E de dorit, ca sě se însemne pe adresă şi partea de oraş a respectivului cerc administrativ.

—o—

Concert. Musica orăşenéscă va concerta mâne, în 12 c. n. la otel central Nr. 1, Inceputul la $7^1/_2$ óre séra. Intrarea 30 cr.

De-ale administraţiei „de model".

Tohanul vechiŭ, August 1896.

Stim. D-le Redactor! De mult nu s'a scris nimic despre comuna Tohanu-vechiŭ şi e remarcabil, că şi atuncĭ, când se scrie ceva, e tot numai o lamentare continuă faţă de administraţia vitregă a comunei nóstre.

Incepênd din 1886 în acéstă comuna se ţes şi susţin nesfîrşite certe, intrigĭ, personalităţĭ, tot numai din causa administraţiei politice a acestei comune, care se vede a fi înadins îndestrată cu amploiaţĭ neabilĭ şi rěuvoitorĭ faţă cu interesele acestei comune românescĭ, susţinêndu-se prin intrigĭ şi denunţărĭ josnice în sus şi jos, ca cel mai re'ntabil mijloc de căpětuire pentru ei.

In 1894, după suferinţe de-aprópe 8 anĭ, ni-a trimis Dumnedeu pe notarul substitut George *Cârlan*, un bărbat capabil iubitor de ordine şi imparţial. La început lucrurile au şi prins sě mérgă bine, dér ómenii dedaţĭ cu păcătoşiele vechĭ nu puteau suferi, ca afacerile sě mérgă corect; obicĭnuiţĭ a lucra la întunerec şi a pescui în tulbure, ei pândeau mereu ocasiunea, ca pe corectul notar sě-l denunţe şi sě-l facă imposi-

---

pentru tot-déuna Idealul sěu de tîněr. Când a iubit cineva literatura, cum am iubit'o eu la două-decĭ de anĭ, nu se mângăe la două-decĭ şi şése, că a jertfit acéstă dragoste, chiar neînduratei nevoi. Va sě dică, Petre Fauchery îşĭ aducea aminte de bietele mele versurĭ şi de biata mea novelă! Alusia, pe care o făcù el, îmĭ dovedi şi mai mult acésta. Puteam óre sě'i spun, în momentul acela, că, de când compusesem versurile şi novela aceea, desperasem de mine, şi că mě hotărîsem la o existenţă cu totul alta?

Imĭ adusei îndată aminte de biurourile diarului *„Bulevardul"*, pe carĭ le vedeam înaintea ochilor. Audii glasul redactorului-şef al meu: „— Sě interviewezĭ pe Fauchery? Nicĭ-odată nu ai sě isbutescĭ!..." şi eu rěspunsei rěmâind credincios rolului pe care mi-l impusesem:

— „M'am retras la Nemours, ca sě lucrez la un roman mare, care se chiamă *Etatea Amorului* şi tocmai în privinţa acésta aşĭ voi sě te consult, scumpul meu Maestru..."

(Va urma.)

bil. Dér d-l Cârlan era omul oficiului, ţinêndu-se strict de lege, conscienţios şi zelos în împlinirea agendelor sale. Cunoscênd d-sa slăbiciunile administraţiunei, voia a întroduce o reformă corĕspundĕtóre şi indispensabilă pentru înflorirea comunei. Dér chiar acéstă împrejurare nu le convenia clicaşilor dedaţi a pescui în turbure. Ei puseră tóte în mişcare pentru a amărî viéţa bunului notar Cârlan, aşa că la urmă acesta, sătul de-atâtea şicane şi denunţări, îşi dete dimisiunea, spre cea mai mare părere de rĕu a tuturor ómenilor de bine. Causa dimisiunei o espuse singur înaintea poporului când ḑise: „a trebuit sĕ dimisionez, căcĭ sunt şicanat şi de sus şi de jos, şi caracterul meu nu vréu sĕ fiă pătat mâne-poimâne, căci după cum vĕd, unii sunt în stare sĕ jure strîmb, numai sĕ mĕ nimicéscă, şi aceia astăḑi au credĕmênt“.

Ca specimen de şicanări las sĕ urmeze câte-va probe:

1) Cu data de 26 Decemvre 1895 îl arată Ilisie Nemeş cu mai multe puncte puţin interesante; cel mai momentos însĕ este acela, că *lucră într'o partidă cu popii românescĭ şi că tóte lucrurile lui sunt în folosul popilor românescĭ.*

2) La începutul anului acestuia îl arată Ioan Berariu, subalternul sĕu, că alegerile de representanţĭ comunalĭ numai din causa notarului nu au eşit pe placul „Domnilor“ şi că el, până ce este Cârlan ca notar, nu mai póte face nimic etc.

3) Tot acest Berár János denunţă pe notar, pentru-că în 2 Iulie a fost în Braşov la esamenul din Religiune şi acésta însémnă, că nu e vrednic de-a fi notar, căcĭ prea mult se interesézâ de cultura naţiei sale.

Astfel Nemeş şi Berariu se susţin unii pe alţii aci ca acusatorĭ, aci ca martorĭ, mai înrolând în lăgăul intrigelor şi pe-un biet academician de aicĭ, care alt lucru vĕd că nu-şi găsesce, decât sĕ se facă şi el de timpuriu instrument al celor ce numai prin linguşirĭ şi denunţărĭ sciu sĕ-şĭ câştige pânea lor.

Pentru ca sĕ se vadă, de cât credĕmênt şi de ce obiectivitate ar merita sĕ se bucure Berár János înaintea superiorilor politicĭ, dau aci câte-va floricele administrative, spre a-le scrie în contul administraţiei „de model“, eserciată în cercul nostru:

După espropiarea liniei ferate Braşov-Zĕrnescĭ, s'a încredinţat evidenţa catastrală de pĕmênt spre efeptuire lui Berár János, tutorul general şi titulo vice-notar al acestei comune, cam prin 26 Aug. 1894. In 1895 sub Nr. 3593, fù tras la rĕspundere, pentru ce nu a finit lucrarea, ér în 1896 sub Nr. 401 „titulusul nostru“ raportă direcţiunei financiare în mod mincinos, firesce, că evidenţa a finită.

Prin 8 Februarie 1896, nefiind gata conspectul despre complanarea dărei erariale concredut lui Berariu încă din 20 Novembre 1895, la urgitarea continuă notarul arĕtă, că evidenţa de pĕmênt nu este de loc lucrată însoţindu-şĭ arĕtarea cu un raport despre lasciviitatea acestuĭ amploiat, care nu lucră nimic, ci timpul îl petrece în beţii şi arĕtărĭ. Direcţiunea trimite actele preturei din Bran spre pertractare. In 16 Aprilie, după ce s'au constatat tóte, atât că lucrarea nu este efeptuită, cât şi împrejurarea, că a sedus superioritatea prin raporte false, îl pedepsesce cu 3 fl. dându-i termin de 8 ḑile ca lucrarea sĕ fiă finită.

Dér trece Aprilie, trece şi luna lui Maiŭ, vine şi Iunie şi evidenţa încă tot neisprăvită rĕmâne. Acum s'a decis şi pretura la paşĭ mai energicĭ şi sub Nr. 1705 din 1896 îl ameninţă cu pedépsă disciplinară. La sfîrşitul lui Iunie, vĕdênd pretura, că Berariu îşĭ bate joc de ordinile sale, cită pe notarul la sine şi-i ordonă lui sĕ efeptuéscă acéstă lucrare. Notarul, bietul, se supune şi în 3 ḑile o efeptuesce; ér drept mulţămită în 13 Iulie pentru activitatea s'a fù pedepsit cu 5 fl. (pentru negligenţa lui Berariu).

Apoi sĕ nu ḑicĭ, că paragraful rĕmâne paragraf, orĭ cum l'ai întórce. Berariu doi anĭ nu lucră o iotă, dă raporte false, minte administraţia, e pedepsit pentru lene, ameninţat cu cercetare disciplinară — şi totuşĭ e funcţionar „vrednic“. Notarul face în 3 ḑile ce altul n'a făcut în doi anĭ şi e pedepsit. Curiósă administraţiă, ca la noi la nimenea!

(Va urma.)

Convocare.

Prin acésta se convócă adunarea generală a despărţĕmêntului X (Brad) al Asociaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român pe Marţĭ în 6/18 August 1896 „Schimbarea la faţă“ la Crişcior. La acéstă adunare sunt poftiţĭ a participa membrii, precum şi toţĭ binevoitorii şi sprigitorii acestei instituţiunĭ culturale.

OBIECTE:

1) Deschiderea adunărei la 3 óre p. m. 2) Raportul comitetului despre activitatea sa în anul 1895/6 şi despre starea despărţĕmêntului. 3) Alegerea unei comisiunĭ pentru censurarea raportului. 4) Inscrierea de membrii noi şi incassarea taxelor dela membrii vechĭ şi noi. 5) Cetirea disertaţiunilor, carĭ sunt a se insinua cu 2 ḑile mai înainte la directorul despărţĕmêntului 6) Raportul comisiunei pentru censurarea raportului comitetului. 7) Alegerea a 2 delegaţĭ pentru adunarea generală a Asociaţiunei transilvane din acest an, convocată în opidul Lugoşiu. 8) Designarea locului pentru adunarea generală viitóre. 9) Alte afacerĭ, carĭ cad în sfera de competinţă a adunărei. 10) Disposiţiunĭ pentru verificarea protocolului. 11) Inchiderea adunărei.

Brad, la 23 Iulie (4 August) 1896.

Vasiliu Damian, director. *Dr. Ioan Radu*, actuar.

Condiţiunĭ de primire

în şcóla civilă de fete, cu drept de publicitate, a Asociaţiunii transilvane din Sibiiu şi în internatul aceleia.

Pentru primirea în şcóla civilă se cere atestat despre absolvarea claselor şcólei elementare, sĕu atestat despre clasa corespundĕtóre premergĕtóre dela o altă şcólă de categoria şcólei civile. In lipsa unui astfel de atestat, primirea se face pe basa unui esamen privat. (Vedĭ regulamentul ministerial referitor la esamenele publice, private, etc.)

Inscrierile pentru anul şcolar 1896/7 se fac din 1—6 Septemvre a. c. st. n.

Esamenele de emendare se ţin în 5 Septemvre n.

Prelegerile se încep în 7 Sept. n.

Didactrul e fixat cu 2 fl. v. a. pe lună, şi pentru elevele, ce intră prima dată în acéstă şcólă, o taxă de inmatriculare de 2 fl. v. a.

Pentru elevele cursului complementar, provĕdut în § 6 din statut, didactrul este de 2 fl. pe lună, şi la prima înscriere taxa amintită de inmatriculare.

Elevele, carĭ voesc sĕ fiă primite în internat, fiă eleve ale şcólei civile, sĕu ale şcólei elementare a reuniunii femeilor, au sĕ se insciinţeze de timpuriu, în tot casul înainte de începerea anului şcolar, prin părinţĭ sĕu tutorĭ la direcţiunea şcólei, pentru a-se puté face disposiţiunile necesare. Taxa internatului e de 200 fl. v. a. pe an, plătiţĭ înainte în două sĕu cel mult patru rate. Cărţile trebuinciόse, materialul de scris, de desemn, de lucru de mână, sĕ înţelege, nu sunt cuprinse în taxa amintită, ci cheltuelile reclamate în acéstă privinţă se pórtă de părinţĭ, întocmai precum tot de dînşii se pórtă cheltuelile pentru îmbrăcăminte şi încălţăminte, pentru instrucţiune în musica instrumentală şi în limba francesă.

Taxele pentru instrucţiunea în piano sunt de 2 categorii:

a) décă o elevă voiesce sĕ iee órele singură, se computĕ la 2 óre pe sĕptĕmână taxa de 9 fl.*) pe lună; décă 2 eleve împreună iau instrucţiune în aceeaşĭ óră, taxa se computĕ la 2 óre pe sĕptĕmână cu 6 fl.*) de elevă; sĕu

b) décă o elevă voiesce sĕ iee órele singură, se computĕ la 2 óre pe sĕptĕmână taxa de 6 fl.*) pe lună; décă se întrunesc 2 eleve în aceeaşĭ óră, taxa se computĕ la 2 óre pe sĕptĕmână cu 3 fl.*) pe lună de elevă.

Pentru instrucţiunea în limba francesă, câte 2 óre pe sĕptĕmână, se computĕ pe lună câte 1 fl. de elevă.

Tóte taxele se plătesc direcţiunii şcolare, care remunerézâ pe instructorĭ.

Elevele din internat, afară de şcólă, au în fiă-care ḑi anumite óre de conversaţiune în limba francesă, maghiară şi germană. Pe lângă acea ele se prepară şi-şĭ învaţă lecţiunile sub conducerea şi cu ajutorul directórei şi al guvernantelor.

Elevele, carĭ voesc sĕ fiă primite în internat, mai au sĕ aducă cu sine: o saltea, un covoraş la pat, 2 perinĭ, 4 feţe de perinĭ, o plapomă sĕu ţol de coperit, 4 cişarşafurĭ (linţolurĭ, lepedee), 6 ştergare, 6 servete, apoi perie de dinţĭ, săpun şi 2 peptenĭ, carĭ tóte rĕmân proprietatea elevei. Afară de aceste schimburile de trup sĕu albiturile, câte ½ duzină din fiă-care, ciorapĭ şi fuste de colóre închisă şi batiste (marămĭ) câte 1 duzină, un parapleu şi încălţămintea trebuinciósă. Cât pentru toalete noué, părinţii şi tutorii sunt consiliaţĭ a nu face de acestea pentru copilele lor, căcĭ pentru a obţiné o uniformitate în îmbrăcăminte pentru tóte internele, acele toalete cu preţurĭ moderate, se fac aicĭ prin îngrijirea direcţiunii internatului. Strîns de uniformă se ţin: o haină, două şurţe în forma unei haine, o pălăriă de iérnă şi una de vară, carĭ necondiţionat au sĕ se facă aicĭ şi carĭ preste tot vor costa cam 16—22 fl. v. a.

Doritorii de a avé „Statutul de organisare“ precum şi „Regulamentul intern“ al şcólei, „Regulamentul pentru cursul complementar“ şi „Regulamentul ministerial pentru esamenele publice, private, suplestorii şi de emendare“, le pot primi dela direcţiune pentru câte 10 cr. unul. Tot dela direcţiune se póte primi pentru 1 fl. şi „Monografia“ şcólei, în care pe lângă istoricul institutului, se află descris edificiul şcólei şi al internatului în tóte amĕnuntele lui.

Sibiiu, în August 1896.

Direcţiunea *şcólei civile de fete cu internat.*

*) Din care sumă 1 fl. se conteză pe lună institutului pentru susţinerea fortepianelor în stare bună.

SCIRĬ ULTIME.

Berlin, 10 August. In cercurile diplomatice de aci se asigură, în mânia tuturor desminţirilor, că prinţul *Hohenlohe* îşĭ va da în proximele ḑile *dimisiunea* din postul de cancelar.

Bucurescĭ, 10 August. MM. LL. *Regele şi Regina* se vor întórce în ţéră la 5 Septemvre. A. S. R. *Ducesa de Hessa*, sora A. S. R. Principesa Maria, e aşteptată la finele acestei sĕptĕmânĭ la Sinaia.

Bucurescĭ, 10 August. In privinţa visitei M. S. Regelui *Alexandru al Serbiei*, „Epoca“ anunţă, că tînĕrul Rege dorea de mai de mult sĕ se presinte Curţii române, dér óre-carĭ consideraţii de familie, — înlăturate acum în urmă de o rudă din ţéră a M. Sale, rudă care în present se află la Belgrad, — îl împedecau. M. S. va veni la 29 Septemvre direct la Sinaia, unde va sta vr'o patru sĕu cincĭ ḑile. Cu acéstă ocasie se crede, că se vor lua înţelegerĭ în privinţa construirei unui pod peste Dunăre între T.-Severin şi Cladova.

DIVERSE.

Superstiţiunea vorbelor. Baronul Andrian-Wehburg a ţinut ḑilele acestea o prelegere interesantă despre superstiţiunea vorbelor în congresul antropologilor ţinut în Speyer. Mai la tóte popórele este lăţită credinţa, ḑice br. Wehburg, că vorbele au o anumită putere. Credinţa acésta îşĭ are originea în unismismul, sĕu în convingerea că obiectelor fără viéţă li-se dă viéţă. Indigenii din Grönlanda susţin, că omul constă din trei părţĭ: a) din trup, b) suflet şi c) din nume. Numele e asemenea unei umbre, care constitue esenţa fiinţei omenescĭ în care zace o anumită putere. Acéstă putere, după mórtea omului se strămută în altă fiinţă cu asemenea nume. La multe popóre se consideră lucru oprit de a-şĭ spune numele adevĕrat unul altuia şi, basaţi pe credinţa acésta, nicĭ nu pun copiilor micĭ nume până la o anumită etate. Intre Jidanĭ era lăţită credinţa, că décă băiatului îi schimbă numele, atuncĭ i-se schimbă şi sórtea. Cu deosebire atuncĭ se schimbă numele copiilor, când erau greu bolnavĭ şi credeau, că vor murĭ. Părinţii copilului credeau, că décă îi vor schimba numele, mórtea nu-l va afla.

Pe neaşteptate. In vécul trecut pe când mareşalul francez contele Castellane era încă numai Colonel el fù silit a da odată ca pedépsă „arest de odaiă“ tuturor oficerilor de sub comanda sa. In ḑilele următóre cu ocasiunea unei parade militare observă contésa Dubarry favorita regelui Ludovic al XV că toţĭ oficerii cei frumoşĭ ai regimentului lipsesc. Ea întrebă pe colonel că ce ar fi causa? După ce află motivul îi ḑise colonelului: „Cred că le veţĭ permite totuşĭ sĕ ia parte la balul meu“. — „Sub nicĭ o împrejurare“ respunse colonelul neînduplicabil. Cât de mare însĕ îĭ fù surprinderea, când la bal îşĭ afla pe toţĭ oficerii sĕi. Contésa îl întîmpină cu cuvinte amabile ḑicêndu-i: „Vĕ miraţĭ că vedeţĭ oficerii aicĭ, ei sunt concediaţĭ de colonelul lor“.— „Sĕ mĕ iertaţĭ“ rĕspunse colonelul perplex— „despre acésta nu sciu nimic, dór eu sunt colonelul lor“. „Ba, D-ta nu mai eştĭ“. „Dér ce sunt?“ întrebă colonelul, temându-se de influinţa ce ar' fi esercitat contésa contra lui. „D-ta eştĭ General“ — îĭ rĕspunse contésa în mod afabil.

O telegramă scurtă. In Berlin nu de mult s'a dat la oficiul telegrafic o telegramă de tot scurtă, dér de un mare conţinut, care este următórea: „*Epistola St. Ioan: vers 13 şi 14*“. Se înţelege, că amploiatul dela oficiul telegrafic, n'a sciut ce conţin aceste cuvinte din st. scriptură, dér îndată ce a ajuns acasă a umblat într'acolo ca sĕ afle conţinutul telegramei. Conţinutul versului 13, din epistola stului Ioan este: „Am avut multe de a-ţĭ scrie, dér n'am voit sĕ-ţĭ scriu ţie cu condeiu şi cu negrélă“. Conţinutul epistolei 14 este: „Am speranţă, că în cel mai scurt timp ne vom întîlni şi atuncĭ vom vorbi prin graiul viu“. Acésta a voit respectivul sĕ telegrafeze, care prin puţinele vorbe din sânta scriptură şĭ-a cruţat 70 cr.

Mătuşica Ibrahim. Din Vichy se anunţă mórtea mătuşicei Ibrahim, marcatendiera de odinióră a regimentului Zuav Nr. 2., care a luat parte în resbelele din Crimea, Italia, Mexico, Germania, Francia, Tongking şi din Tunis. La Solferino a fost rănită de trei glónţe, la Sedan de două. A fost prisonieră la Germanĭ, unde a fost tăiată de Ulanii cu steagurĭ negre-albe, dér şi de-acĭ a scăpat cu viéţă. Bĕtrâna mătuşică a fost de 76 de anĭ; anii de pe urmă ia petrecut în Oran şi avea o pensiune anuală de 350 francĭ. In anul trecut s'a bolnăvit şi a cerut dela preşedintele republicei francese sĕ fiă dusă în Vichy, ér în schimb promise preşedintelui butoiul ei de marcatendier.

Literatură.

Din „*Biblioteca pentru toţĭ*“ au apărut Nr. 70: **Legenda Ţiganilor** de *P. Dulfu*, o lucrare plină de umor, care până acum n'a mai fost tipărită nicăirĭ. In partea primă se află portretul şi o scurtă biografiă a talentatului şi bine cunoscutului autor. Apoi tot de d-l P. Dulfu: *Coţofana*, legendă poporală şi *Móra dracilor* (cântul 12 din epopea poporală „Isprăvile lui Păcală“.) In text mai multe ilustraţii originale. Se póte procura şi dela libră Ciurcu din

*

Escursiunī pe munţii Ţĕrei-Bârsei şi ai Făgăraşului. Cu titlul acesta a apărut in tipografia „A. Mureşianu“ din Braşov o carte fórte preţiósă, scrisă de d-l *Ioan Turcu*, protonotar pens. al comitatului Făgăraş. In acéstă carte, scrisă în formă de istorisirī pe cât de interesante, pe atât şi de plăcute la cetit, se cuprinde descrierea amĕnunţită a munţilor, cu tóte potecile şi platourile lor, cu animalele şi plantaţiunile lor; apoi viéţa ciobanilor şi păstorilor din munţī cu multe legende şi istorisirī plăcute; descrierī întregite cu schiţe istorice despre castelele şi Ţéra Făgăraşului etc. etc. Pentru istoricī, pentru turiştī, pentru cei ce vor sĕ cunóscă, orī chiar sĕ facă escursiunī la munţī, cu un cuvênt, pentru toţī iubitorii de sciinţă şi de frumseţile naturei, acéstă carte, de felul căreia până acum nu avem scrisă alta în limba românéscă, oferă o lectură de tot plăcută şi folositóre totodată. Un esemplar, constătător din 220 pag. format mare 8⁰, costă 1 fl. (+ 5 cr. porto). De vêndare şi la tipografia „A. Mureşianu“ în Braşov.

*

In editura librăriei Nicolae I. Ciurcu din Braşov a apărut: **Carte de rugăciunī**, pentru folosul şi mângăierea fiă-cărui creştin, întocmită de *Ierodiaconul Damaschin* din sfânta mănăstire Sinaia. Format estetic pe 336 pag., hârtiă fină. Preţul 65 cr.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
edactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 10 August 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.25
Renta de coróne ung. 4%	99.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	124.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	122.—
Bonurī rurale ungare 4%	97.15
Bonurī rurale croate-slavone	97.—
Imprum. ung. cu premii	152.75
Losurī pentru reg. Tisei şi Segedin.	138.½
Renta de hârtie austr.	101 65
Renta de argint austr.	101.65
Renta de aur austr.	125.20
Losurī din 1860	145.50
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	969.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	386.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	358.—
Napoleondorī	9.50½
Mărcī imperiale germane	58.67½
London vista	119.70
Paris vista	47.57½
Rente de coróne austr. 4%	101.20
Note italiene	44.27½

Cursul pieţei Braşov.

Din 11 August 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.46	Vênd.	9.49
Argint român.	Cump.	9.43	Vênd.	9.46
Napoleon-d'orī	Cump.	9.48	Vênd.	9.50
Galbenī	Cump.	5.55	Vênd.	5.60
Ruble rusescī	Cump.	127.	Vênd.	—.—
Mărcī germane	Cump.	58.30	Vênd.	—.—
Lire turcescī	Cump.	10.60	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75		Vênd.	101.75

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiŭ 1896.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenu mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Trenú mixtŭ	Tren accel.	Tren accel.	Trenŭ de persón.
10.—	8.05		8.05	2 00	pl.	Viena	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11.33	12.47		P.-Ladány		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezö-Telegd		10.07	7.10	2 01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia		8.32	5.49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5 55	sos.	Cluşiu	pl.	6 13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10 45	tr. pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2 52	6.27		Apahida			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10.40	4 45	7.27		Ghiriş		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea		Bucurest Arad Budapest	3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1 09	11.49	6.08			Uioara			2.49		2.08	4.27
11.09	1.16	11.59	6.19			Vinţul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	Tr. expr.	12.29	6.57	8.17		Aiud			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.40	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuş	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05	11.55	1 30	Din 1 Iunie în tótă Joia şi în sărbători cat. şi or. comunică la Sinaia	8.38	pl.		sos.	3.18	1.29	7.59	12 57	3.06
12.33		2.08				Creciunel			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blaşiu		2.48	12.40	7 30	11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa			12.01	7.09	11.28	1.54
1.34	1.00	3.31		9.42	sos.	Copşa-mică	pl.	2.15	11.41	6.56	11.10	1.35
2.13	1.02	3 46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14	6 54	11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaş			10.55	6.41	10.48	12.45
3.04	1.39	4 45		10 22		Elisabetopol		1.40	10.21	6 20	10 18	12.16
3.40	2 06	5 27		10.51		Sighişóra		1.06	9.42	5 53	9.43	11.33
4.03	2 27	6 12		11.12		Haşfalĕu		12.52	9.12	5.32	9.19	11.16
5.34	3 30	7.50		12.26		Homorod		11.54	7.45	4 27	7.38	10.03
6.12		8.37		12.58		Agoştonfalva			7.02	3.53	7.22	9.25
6.41	4.16	9.07		1.15		Apaţa		11 11	6.36	3.37	6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra			5.58	3 16	6.33	8.28
8.—	5.07	10.25		2.09	sos.	Braşov	pl.	10.10	5.08	2.45	5.57	7.48
3.55	5.14	11.—	6.40	2 19	pl.		sos.	10.05	5.20	2.18		9.08
4.40	5.59	12.26	7.30	3 01		Timiş		9.39	4.14	1 42	5.20	8.28
5.10	6.29	1 11	8.00	3.31		Predeal		9.12	3.32	1.12	4.14	8.01
12.00	11 25	8 30	10.05 Sinai	9.30	sos.	Bucurescī	pl.	5 35	9.15	8.35	3.32	3.15

Cucerdea — Oşorheiu — Regh.-săsesc.

Trenu mixtu	Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenu de persón				Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenŭ de persón.	Trenu mixtŭ
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoşŭ		7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4.37	12.26		Cipău		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oşorheiu	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9.35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs.	pl.		7.54	3.30	8:05

Ghirişŭ — Turda

trenŭ de persón.	trenŭ mixtu	trenu mixtu	trenu de persón.		trenu de persón.	trenu mixtu	trenu mixtŭ	trenu de persón.
7 33	11.—	5.—	10.21	Ghiriş	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copşa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgăraşŭ

trenŭ de persón.	Tren mixt	trenu de persón.	trenu mixtu					trenu mixtu	Tren mixt	trenu de persón.	trenu de persón.
2.20	4.45	11.55	7.10		pl.	Copşa mică	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Ocna		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu	pl.	7.44	12.57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29			8.57
	6.16		3.58			Avrig		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraş	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenu mixtu	trenu mixtu	trenŭ mixtŭ		trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtu
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Braşov — Zêrneşti

trenu mixtu	trenu mixtŭ	trenŭ mixtu		trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtŭ
8.35	4.55	4 30	Braşov	7.44	1.29	8 31
10.28	6.36	5.49	Zêrneştī	6.20	12.05	7 20

Mureş-Ludoş — Bistriţa

4.—	9.10 (Numai Luni a comunică.)	4.20	Mureş-Ludoş	6.46	7.21	Numai Vinerea circulă
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41	N. Marţa comunică	Ţagu-Budatelicŭ	Circulă numai Marţa	4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie		3 44	8.46
8 33	3.02		Lecinţa		2.48	7.43
9 07	3.41		Ş.-Măghiăruş		2.01	6.52
9.59	4.55		Bistriţa		1.16	5.55

Arad — Timişóra

6.20	11.25	5.		Aradŭ		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timişóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5 10	Segedin	6 05	2 30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenu mixtu	trenu mixtu				trenu mixtu	trenŭ mixtu
5.30	2.15	pl.	Sibiiu	sos.	7.10	9.20
5.42	2.27	„	Selemberk	„	6.57	9 07
6.06	2.51	„	Cisnădie	pl.	6.36	8.46

Sighişóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenu mixtu	trenu mixtu		trenu mixiu	trenŭ mixtŭ
3.22	11.08	Sighişóra	9.51	5.32
3.54	11.48	Haşfaleu	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadraţī cu linii mai negre insemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.